

Downloads/Torg_2010_11_27.pdf [in Ukrainian]; 10. Podatkova polityka: teoriia, metodolohiia, instrumentarii: navch. posib. [Tax policy: theory, methodology, tools: textbook]. Ivanova, Yu. B., Maiburova, I. A. (2010), Kharkiv [in Ukrainian]; 11. Naidenko, O. Ye. (2018). Obhruntuvannia tsilei podatkovoï polityky derzhavy. [Substantiation of the goals of the tax policy of the state] Ekonomika rozvytku- Economics of Development, 2(86), 13-27 [in Ukrainian]; 12. Veremchuk, D. V. Sutnist podatkovoï polityky ta yï rol u derzhavnomu rehuliuванні ekonomiky. [The essence of tax policy and its role in state regulation of the economy]. Retrieved from: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/54389/5/Veremchuk_Sutnist.pdf;jsessionid=E31721B195FDE040565EB3BB06FF09D7. [in Ukrainian]; 13. Mahopets, O. A. (2010). Formuvannia podatkovoï polityky na osnovi vykorystannia mekhanizmu podatkovoho administruvannia. [Formation of tax policy based on the use of the mechanism of tax administration]. Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu - Ekonomichni nauky Scientific works of Kirovograd National Technical University. Economic sciences, issue 18, part II, 140-146. [in Ukrainian]; 14. Ivanova, Yu. B., Maiburova, I. A. (2010) Podatkova polityka: teoriia, metodolohiia, instrumentarii. [Tax policy: theory, methodology, tools]. Kharkiv: VD «INZhEK». [in Ukrainian]; 15. Prykhodko, O. M. (2016). Rozvytok derzhavnoi podatkovoï polityky Ukrainy. [Development of the state tax policy of Ukraine]. Naukovi visnyk Polissia -Scientific Bulletin of Polissya, 3(7), 45-48. [in Ukrainian]; 16. Reformuvannia podatkovoï systemy Ukrainy. [Reforming the tax system of Ukraine]. Retrieved from: https://minjust.gov.ua/m/str_11350 [in Ukrainian].

УДК: 304.44; 334.02

С.В. Захарін, І.І. Кичко, В.Ф. Савченко,

DOI: 10.36919/2312-7812.1.2020.18

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ПІДТРИМКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У науковій праці викладено результати досліджень з проблем удосконалення організаційно-економічних та фінансових механізмів реалізації державної соціальної та молодіжної політики в контексті підтримки сталого розвитку. Подано наукове бачення сталого розвитку як особливого типу життєдіяльності суспільства в контексті реалізації соціальної та молодіжної політики. Наведено принципи сталого розвитку. Обґрунтовано авторську позицію про те, що для України актуальним питанням переходу національного господарства на модель сталого розвитку, є підвищення ефективності формування та реалізації державної соціальної та молодіжної політики. Подано розуміння державної соціальної політики та державної молодіжної політики. Подано напрями державної молодіжної політики в Україні, інструменти формування та реалізації державної молодіжної політики. Вказано на низьку соціальну активність молоді в Україні. Згідно проведеного дослідження, вирішення завдання підвищення ефективності формування та реалізації державної соціальної та молодіжної політики можливе за рахунок удосконалення відповідних організаційно-економічних та фінансових інструментів. Удосконалення організаційно-економічних та фінансових інструментів реалізації державної соціальної та молодіжної політики можливо через підвищення ефективності формування та виконання відповідних державних цільових програм. Проаналізовано цілі та завдання Державної цільової

соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки. Внесено пропозиції щодо предмету та об'єкту економічного аналізу виконання державних соціальних та молодіжних програм. Вказано на критерії формування системи показників для економічної оцінки ефективності та результативності виконання державних соціальних та молодіжних програм. Показано особливості визначення фактичної та планової ефективності державних соціальних та молодіжних програм. Подано бачення щодо розрахунку інтегрованого показника фінансування державних соціальних та молодіжних програм. Обґрунтовано, що державна соціальна та молодіжна політика має передбачати орієнтацію на стимулювання так званого «соціального інвестування». Висвітлено роль соціальних інвестицій. Вказано на критерій ефективності соціального інвестування. Подано перелік напрямів здійснення соціальних інвестицій.

The scientific work presents the results of researches on the problems of improvement of organizational, economic and financial mechanisms of realization of the state social and youth policy in the context of support of sustainable development. The scientific vision of sustainable development as a special type of social activity in the context of social and youth policy implementation is presented. The principles of sustainable development are outlined. The author's position is grounded that for Ukraine the pressing issue of transition of the national economy to the model of sustainable development is to increase the efficiency of formation and implementation of the state social and youth policy. Understands state social policy and state youth policy. The directions of the state youth policy in Ukraine, instruments of formation and realization of the state youth policy are presented. The low social activity of young people in Ukraine is pointed out. According to the conducted research, the solution of the problem of increasing the efficiency of formation and implementation of the state social and youth policy is possible due to the improvement of the appropriate organizational, economic and financial instruments. Improvement of organizational, economic and financial instruments for the implementation of state social and youth policy is possible by increasing the efficiency of the formation and implementation of relevant state target programs. The goals and objectives of the State Target Social Program «Youth of Ukraine» for 2016-2020 are analyzed. Suggestions on the subject and object of economic analysis of the implementation of state social and youth programs have been made. The criteria for the formation of a system of indicators for the economic evaluation of the effectiveness and efficiency of the implementation of state social and youth programs are indicated. The features of determining the actual and planned effectiveness of state social and youth programs are shown. Vision on calculation of integrated financing indicator of state social and youth programs is presented. It is substantiated that the state social and youth policy should be oriented towards stimulating the so-called "social investment". The role of social investment is highlighted. The criterion for the effectiveness of social investment is indicated. The list of directions of realization of social investments is given.

Ключові слова: організаційно-економічний механізм, фінансовий механізм, соціальна політика, молодіжна політика, сталий розвиток, соціальне інвестування.

Keywords: organizational and economic mechanism, financial mechanism, social policy, youth policy, sustainable development, social investment.

Вступ (постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими або практичними завданнями). В умовах сталого розвитку забезпечується така модель збалансованого розвитку країн та регіонів, коли економічне зростання, матеріальне виробництво і споживання, а також інші види діяльності суспільства відбуваються в межах, які визначаються здатністю екосистем відновлюватися, поглинати забруднення і підтримувати життєдіяльність теперішніх та майбутніх поколінь. Відтак, в умовах сталого розвитку одним із важливих напрямів державної політики є піклування про людину, її інтереси, підтримка у неї інтересу до самороз-

витку та самореалізації, а також створення умов для приросту населення, у першу чергу за рахунок зростання народжуваності. Вказані завдання вирішуються в процесі реалізації державної соціальної та молодіжної політики.

Проте в Україні, на жаль, організаційно-економічні та фінансові механізми державної соціальної та молодіжної політики є недосконалими. Зокрема, не забезпечуються базові потреби малозабезпечених громадян, а також не створено належних інструментів розвитку молоді, її адаптації до соціальних та інших викликів. В таких умовах людський потенціал знижується, що гальмує перехід національного господарства на засади сталості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування та реалізації державної соціальної та молодіжної політики досліджено у працях В.Лагутіна, Е.Лібанової, Д.Львова, Ю.Пархоменка, Л.Садули, Л.Плукар, У.Серватяк та інших науковців. Вченими отримано ґрунтовані результати в частині науково-методологічного та методичного забезпечення формування державної соціальної та молодіжної політики в контексті реалізації пріоритетів економічного розвитку. Однак, в сучасних умовах, які характеризуються кризовим станом економіки, дефіцитом фінансових ресурсів, зниженням довіри до економічних реформ, необхідно проведення додаткових досліджень з питань удосконалення організаційно-економічних та фінансових механізмів державної соціальної та молодіжної політики.

Мета статті (постановка завдання). Метою статті є викладення результатів дослідження проблем удосконалення організаційно-економічних та фінансових механізмів реалізації державної соціальної та молодіжної політики в контексті підтримки сталого розвитку.

Викладення основного матеріалу. Як будь-який суспільний ідеал, концепція збалансованого (сталого) розвитку є дороговказом для створення суспільства, яке буде розвиватись у гармонії з природою. Загальновизнаним є розуміння сталого (збалансованого) розвитку як гармонійного поєднання економічних, соціальних та екологічних складових розвитку [6, с.35]. Забезпечення такого розвитку – це проблема трансформації суспільних відносин і формування такого суспільства, яке не руйнуватиме середовище свого існування. Перехід до моделі сталого розвитку має, в першу чергу, соціальний контекст, оскільки людина має вплив на усі складові вказаного розвитку. Підтримка сталого розвитку, окрім того, має етичний зміст, адже має відбутися трансформація ціннісних орієнтирів багатьох людей.

Концепція сталого розвитку передбачає реалізацію цілісної системи принципів діяльності. Головними принципами сталого розвитку є: поєднання збереження природи і розвитку суспільства; задоволення основних потреб людини; досягнення рівності та соціальної справедливості; забезпечення соціального самовизначення та культурного різноманіття; підтримання цілісності екосистем [10].

Організація національного господарства на засадах сталого розвитку передбачає глибоких структурних змін в управлінні, реалізацію інноваційних підходів у всіх сферах економічного, соціального та політичного життя суспільства.

На наш погляд, для України актуальним питанням переходу національного господарства на модель сталого розвитку, є підвищення ефективності формування та реалізації державної соціальної та молодіжної політики. Це пояснюється тим, що Україна має досить низькі позиції у міжнародних рейтингах за показниками результативності

та ефективності реалізації соціальної та молодіжної політики. Зокрема, в Україні зафіксовано високу смертність, низьку народжуваність, низьку тривалість життя, а середній рівень доходів на душу населення є найнижчим у Європі.

Державна соціальна політика на практичному рівні — це системна діяльність держави, яка передбачає реалізацію комплексу заходів, спрямованих на виявлення, задоволення і узгодження потреб та інтересів громадян, соціальних груп, територіальних громад, держави. Метою державної соціальної політики є створення привабливих умов для розвитку та оптимального функціонування соціальних відносин, розкриття творчого потенціалу людини, її сутнісних сил, досягнення в суспільстві так званої «суспільної злагоди» і стабільності. Головним орієнтиром соціальної політики є забезпечення чіткого функціонування всієї системи соціально-політичних інститутів — суб'єктів такої політики; координація функціонування різних елементів системи; формування оптимального співвідношення між різними формами, методами, засобами з метою одержання очікуваних результатів [4, с.25].

Державна молодіжна політика на практичному рівні — це системна діяльність держави, яка передбачає реалізацію комплексу заходів, спрямованих на розвиток молоді, молодіжних рухів, що ставить за мету створення соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов та гарантій для життєвого самовизначення, інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді, реалізації її творчого потенціалу як у власних інтересах, так і в інтересах держави. Іншими словами, державна молодіжна політика передбачає створення певних умов і гарантій для соціального становлення та розвитку молоді, її інтеграції в усі сфери життєдіяльності, реалізації усіх потенцій і здібностей юнаків та дівчат.

Розвинуті країни світу тяжіють до соціально орієнтованої правової держави, як найефективнішої форми влаштування життя великих спільнот [2].

Головними напрямками державної молодіжної політики України є [3]: розвиток і захист інтелектуального потенціалу молоді, поліпшення умов і створення гарантій для здобуття молоддю освіти, спеціальної професійної підготовки та перепідготовки; забезпечення зайнятості молоді, її правового захисту урахуванням економічних інтересів, професійних і соціальних можливостей суспільства; створення умов для оволодіння духовними і культурними цінностями українського народу та для безпосередньої участі молодих людей у їх відродженні і розвитку, в охороні відтворенні навколишнього природного середовища; формування у молоді почуття національної гордості, патріотизму, готовності захищати суверенітет України; охорона здоров'я молоді, формування у неї глибокої потреби духовному і фізичному розвитку, вжиття інших заходів, які забезпечували здоровий генофонд народу України.

Державна молодіжна політика формується та реалізується шляхом [3; 6; 7; 9]: прийняття законодавчих актів, рішень державних органів, спрямованих на реалізацію державної молодіжної політики; діяльності в органах державної влади та управління всіх рівнів структурних підрозділів, що займаються проблемами молоді; створення соціальних служб для молоді та підготовки соціальних працівників; розробки та реалізації державних цільових програм з питань молодіжної політики; виділення у державному та місцевих бюджетах цільових коштів на фінансування державної молодіжної політики, залучення матеріальних і фінансових ресурсів підприємств, установ

і організацій, об'єднань громадян, заінтересованих у роботі з молоддю; утворення спеціальних фондів.

На жаль, в Україні соціальна активність молоді залишається низькою. Залишається доволі низькою участь молоді у суспільно-політичному житті держави і формуванні політики з питань, що впливають на її життя, розвиток та вирішення нагальних проблем. За даними Міністерства молоді та спорту України [1], тільки 5% молодих людей беруть участь в обговоренні законопроектів на державному або місцевому рівні.

Згідно нашої позиції, вирішити завдання підвищення ефективності формування та реалізації державної соціальної та молодіжної політики можливо за рахунок удосконалення відповідних організаційно-економічних та фінансових інструментів. З методичної точки зору, удосконалення організаційно-економічних та фінансових інструментів реалізації державної соціальної та молодіжної політики можливо через підвищення ефективності формування та виконання відповідних державних цільових програм.

Постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 148 [8] затверджено Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2016-2020 роки. Метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку і самореалізації української молоді, формування її громадянської позиції та національно-патріотичної свідомості. Серед ключових завдань програми задекларовано наступні:

- формування громадянської позиції і національно-патріотичне виховання;
- здоровий спосіб життя молоді;
- розвиток неформальної освіти;
- зайнятість молоді;
- житло для молоді;
- партнерська підтримка молоді, що проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб.

На нашу думку, задекларовані завдання реалізації вказаної програми не в повній мірі враховують цілі та критерії сталого розвитку, оскільки не передбачають вжиття заходів з популяризації екологічного способу життя, а також стимулювання народжуваності.

Ми вважаємо, що усі державні програми, які виконуються в рамках реалізації державної соціальної та молодіжної політики, повинні бути економічно ефективні, а відтак — їхні результати мають бути предметом економічного аналізу. Економічний аналіз виконання програми має орієнтуватись на певне коло кількісно вимірюваних завдань (заходів), які необхідно виконувати у процесі реалізації програми. Об'єктом економічного аналізу державних соціальних та молодіжних програм має бути їх комплексна ефективність, у тому числі ефективність у досягненні цільових показників становища людини та молоді; ефективність використання бюджету програми; ефективність прийнятої моделі використання коштів з погляду досягнення цілей програми (зокрема, через оцінку ефективності обраного економічного механізму).

Система показників для економічної оцінки ефективності та результативності виконання державних соціальних та молодіжних програм повинні містити такі індикаторні показники:

- інтегрований показник фінансування програмних заходів, який обчислюється для оцінки фактичного рівня фінансування програми за рахунок різних джерел упродовж

усього періоду реалізації програми (або за попередній рік), а також для проведення порівняльного аналізу фінансового забезпечення різних програм, що виконуються за рахунок коштів бюджету та інших джерел;

- показник співфінансування програми, який обчислюється через співвідношення фактичного й планового показників залучення коштів з інших джерел на 1 грн бюджетних коштів (він має використовуватися для прийняття рішень для оцінки дії державного замовника в частині залучення коштів з інших джерел, як важливої складової організації програмного процесу);

- індекс економічного ефекту реалізації заходів та завдань програми, який обчислюється для оцінки економічної ефективності заходів та завдань програми (він визначається як відношення фактичної ефективності до планової ефективності).

- інтегрований показник економічного виконання програми, який визначається як добуток інтегрованого показника фінансування програми на інтегрований показник економічного ефекту від реалізації програми (він являє собою загальну економічну оцінку виконання програми).

Фактична та планова ефективність визначаються як відношення фактичних та планових соціальних показників до фактичних та планових витрат на їх досягнення; інтегрований показник економічного ефекту від реалізації програми, обчислюється для оцінки економічної ефективності усієї програми (він визначається як відношення фактичної ефективності завдань усієї програми до планової ефективності);

Інтегрований показник фінансування державних соціальних та молодіжних програм обчислюється для оцінки фактичного рівня фінансування програми за рахунок різних джерел упродовж усього періоду реалізації програми (або за попередній рік), а також для проведення порівняльного аналізу фінансового забезпечення різних програм, що виконуються за рахунок коштів бюджету та інших джерел. Інтегрований показник фінансування програми обчислюється для оцінки фактичного рівня фінансування програми за рахунок різних джерел упродовж усього періоду реалізації програми (або за попередній рік), а також для проведення порівняльного аналізу фінансового забезпечення різних програм, що виконуються за рахунок коштів бюджету та інших джерел.

Планові показники виконання державних соціальних та молодіжних програм повинні відповідати завданням та критеріям сталого розвитку.

У майбутньому, на наш погляд, в контексті реалізації стратегії переходу національного господарства на модель сталого розвитку державна соціальна та молодіжна політика має передбачати орієнтацію на стимулювання так званого «соціального інвестування». Йдеться про використання і залучення зовнішніх та внутрішніх ресурсів держави, територіальних громад та окремих громадян в інтересах їхнього соціально-економічного, культурного розвитку, створення достатнього рівня життя для її членів, забезпечення реалізації їхніх демократичних прав і свобод, гармонії з довкіллям [7]. Соціальні інвестиції відіграють виключно важливу роль у суспільстві, так як від їх величини в значній мірі залежить рівень і якість життя населення. Ефективність соціального інвестування виражається в зростанні показників соціального розвитку країни, збільшенні соціальної справедливості в суспільстві, зменшенні соціальної напруги, збільшенні кількості дітей в домогосподарствах, зміні в індексах споживчих цін, зменшенні рівня безробіття, збільшенні соціального капіталу та соціального потенціалу країни, зростанні рівня забезпечення населення житлом.

Ключові напрями здійснення соціальних інвестицій: створення соціального клімату в країні, регіоні; формування збалансованої соціальної інфраструктури країни, регіону, підприємства; підтримка здоров'я населення та рівня екологічної безпеки; підвищення рівня освіченості населення; сприяння духовному розвитку нації; формування системи наставництва на підприємстві та забезпечення зміни професійних поколінь; розвиток та ефективне функціонування ринку праці [6; 7].

Реалізація моделі сталого розвитку можлива на основі ефективної реалізації державної соціальної та молодіжної політики, що передбачає зокрема результативне виконання державних соціальних та молодіжних програм. Доцільно створити умови для стимулювання соціального інвестування.

Висновки. Для України актуальним питанням переходу національного господарства на модель сталого розвитку, є підвищення ефективності формування та реалізації державної соціальної та молодіжної політики. На жаль, в Україні ефективність реалізації державної соціальної та молодіжної політики є недостатньою. Соціальна активність молоді залишається низькою. Вирішити завдання підвищення ефективності формування та реалізації державної соціальної та молодіжної політики можливо за рахунок удосконалення відповідних організаційно-економічних та фінансових інструментів. Вказане завдання можливо вирішити, зокрема, через підвищення ефективності формування та виконання відповідних державних цільових програм.

Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016-2020 роки не в повній мірі враховує цілі та критерії сталого розвитку, оскільки не передбачають вжиття заходів з популяризації екологічного способу життя, а також стимулювання народжуваності.

Усі державні програми, які виконуються в рамках реалізації державної соціальної та молодіжної політики, повинні бути економічно ефективні, а відтак — їхні результати мають бути предметом економічного аналізу. Запропоновано систему економічних та фінансових показників для оцінювання ефективності виконання державних соціальних та молодіжних програм. Планові показники виконання державних соціальних та молодіжних програм повинні відповідати завданням та критеріям сталого розвитку.

В контексті реалізації стратегії переходу національного господарства на модель сталого розвитку державна соціальна та молодіжна політика має передбачати орієнтацію на стимулювання так званого «соціального інвестування».

У подальшому слід виконати дослідження з вироблення методик прогнозування та оцінювання впливу реалізації соціальних та молодіжних програм на показники сталого розвитку.

1. Державна молодіжна політика в Україні / офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/48626>;
2. Державна молодіжна політика в Україні: соціально-педагогічний аспект. URL: <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=455890>;
3. Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2859-12>;
4. *Лагутін В.Д.* (1996). Людина і економіка: соціо-економіка. Київ: Просвіта. 1996. 336 с.;
5. *Лібанова Е. М.* (2010). Соціальна орієнтація ринкової економіки як передумова консолідації успішства URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/27456?show=full>;
6. *Львов Д.С.* Економіка розвитку. Москва: Экзамен, 2002. 512 с.;
7. *Пархоменко Ю. М.* (2016). Соціальне інвестування в системі забезпечення якості життя населення. URL: <https://abstracts.donnu.edu.ua/article/view/2391>;
8. Про затвердження

Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2016—2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 148. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/248881138>; 9. *Садула Л.М., Плукар Л.А., Серватяк У.Б.* Теоретичні аспекти управління людськими ресурсами. Економіка і управління. 2019. № 2. С. 26-31; 10. Цілі сталого розвитку. URL: <http://www.sd4ua.org/shho-take-stalij-rozvitok/>

1. Derzhavna molodizhna polityka v Ukraini / ofitsiyni sait Ministerstva molodi ta sportu Ukrainy. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/48626>; 2. Derzhavna molodizhna polityka v Ukraini: sotsialno-pedahohichnyi aspekt. URL: <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=455890>; 3. Deklaratsiia «Pro zahalni zasady derzhavnoi molodizhnoi polityky v Ukraini». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2859-12>; 4. *Lahutin V.D.* (1996). Liudyna i ekonomika: sotsioekonomika. Kyiv: Prosvita. 1996. 336 s.; 5. *Libanova E. M.* (2010). Sotsialna oriiientatsiia rynkovoi ekonomiky yak peredumova konsolidatsii uspilstva URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/27456?show=full>; 6. *Lvov D.S.* Ekonomika razvytyia. Moskva: Ekzamen, 2002. 512 s.; 7. *Parkhomenko Yu. M.* (2016). Sotsialne investuvannia v systemi zabezpechennia yakosti zhyttia naselennia. URL: <https://abstracts.donnu.edu.ua/article/view/2391>; 8. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi tsilovoi sotsialnoi prohramy “Molod Ukrainy” na 2016—2020 roky ta vnesennia zmin do deiakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18 liutoho 2016 r. № 148. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/248881138>; 9. *Sadula L.M., Plukar L.A., Servatiak U.B.* Teoretychni aspekty upravlinnia liudskymy resursamy. Ekonomika i upravlinnia. 2019. № 2. S. 26-31; 10. Tsili staloho rozvytku. URL: <http://www.sd4ua.org/shho-take-stalij-rozvitok/>

УДК: 338.48-52:799.2(477)

О. І. Гонта, В. В. Музика

DOI: 10.36919/2312-7812.1.2020.25

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МИСЛИВСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена аналізу проблем та перспектив розвитку мисливського туризму в Україні. У процесі дослідження було встановлено, що мисливський туризм як специфічний вид туризму досить стрімко розвивається в багатьох країнах світу, зокрема Угорщині, Болгарії, Чехії, Австрії, Румунії, Білорусі, Киргизстані, Таджикистані, Танзанії, Ботсвані, Канаді, Аргентині та ін. Ця сфера тісно пов'язана з діяльністю багатьох галузей, а її розвиток сприяє створенню нових робочих місць, диференціації національної економіки, раціональному використанню природних ресурсів і збільшенню кількості фінансових надходжень у державні та місцеві бюджети цих країн.

Сприятливі природні умови, різноманіття диких тварин, зручне географічне розташування та прийнятна цінова політика створюють гарні умови для потенційного розвитку мисливського туризму в Україні. Сьогодні попитом користуються мисливські тури в Західні регіони нашої держави. Ще кілька років тому досить популярними серед мисливців були тури до Харківської та Запорізької областей, а також до Криму. Проте воєнні дії на Сході України, втрата територіальної цілісності держави, а також несприятлива соціально-економічна ситуація значно зменшили кількість мисливських турів до цих регіонів. Сьогодні вітчизняний мисливський туризм являє собою поодинокі тури й тому про систематичний мисливський туризм не йдеться. На